

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Навчально-науковий інститут мистецтв

Кафедра методики викладання образотворчого і декоративно-прикладного мистецтва та дизайну

**СИЛАБУС
ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА
«ВИРОБНИЧА ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА В ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ
ОСВІТИ»**

Рівень вищої освіти – другий (магістерський)
Освітня програма Середня освіта «Образотворче мистецтво»
Спеціальність 014 «Середня освіта»
Спеціалізація: 014.12 «Образотворче мистецтво»
Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1
від «2» вересня 2024 р.

м. Івано-Франківськ – 2024 р.

1. Загальна інформація	
Назва освітнього компонента	Виробнича педагогічна практика ЗВО
Викладач (-і)	Тимків Богдан Михайлович
Контактний телефон Викладача	+38 0500500951
Е-mail викладача	bohdan.tymkiv@pnu.edu.ua
Формат освітнього компонента	офлайн/онлайн
Обсяг освітнього компонента	6 кредити ЄКТС, 180 годин
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Четвер, 15.00-16.00
2. Анотація до освітнього компонента	
<p>Виробнича педагогічна практика в закладах вищої освіти забезпечується освітньою програмою за другим (магістерським) рівнем вищої освіти спеціальності 014. 12 – Середня освіта.</p> <p>«Образотворче мистецтво». Виробнича педагогічна практика у навчальному плані належить до циклу професійної практичної підготовки і має вагомий освітньо-виховний вплив на становлення особистості вчителя образотворчого мистецтва та розвиток його фахових здібностей.</p>	
3. Мета та цілі освітнього компонента	
<p>Мета виробничої педагогічної практики: надати студентам магістратури цілісної і логічно- послідовної системи знань про:</p> <ul style="list-style-type: none"> – дидактику підготовки кадрів вищої кваліфікації; – теоретичні, організаційно-процесуальні, методичні засади процесу навчання і виховання молоді, її наукової та професійної підготовки відповідно до державних та європейських стандартів, потреб суспільства; – методику і методологію викладання мистецьких дисциплін; – розкрити структуру та напрями реформування вищої освіти загалом та мистецької зокрема. <p>Сформувати фахові навички:</p> <ul style="list-style-type: none"> • здатність організовувати навчальний процес з образотворчого мистецтва на засадах особистісно- орієнтованого, діяльнісного та компетентнісного підходів; проектувати та організовувати навчальний процес на рівні групи, розділу, теми, заняття, педагогічної ситуації; • здатність здійснювати відбір методів, форм і засобів навчання образотворчому мистецтву та ДПМ, спрямованих на розвиток здібностей студентів та їх виховання; здійснювати контроль і оцінювання навчальних досягнень студентів; здатність керувати дослідницькою діяльністю у позанавчальній роботі; здатність використовувати інформаційні технології у навчанні; • здатність формувати в студентів уміння користуватися мовою образотворчого та декоративно- прикладного мистецтва, виконувати передбачені навчальними програмами завдання із видів образотворчого мистецтва та ДПМ. 	

Цілями освітнього компоненту є: набуття знань про основні педагогічні категорії і поняття, закономірності; функціонування системи вищої освіти і її складових (навчально-виховний процес, Болонський процес, викладач, студент, дуальна освіта тощо); ознайомлення з інноваційними технологіями, формами організації, методами, засобами навчання, виховання, управління в системі вищої та загальної освіти; розвиток професійного мислення, формування усвідомлення високої значущості педагогічної праці у суспільному прогресі людства, розвиток практичних умінь і навичок творчого дослідницького підходу до організації педагогічної діяльності; накопичення початкового досвіду ведення науково-методичної роботи, дослідно- експериментальних форм педагогічної діяльності.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Інтегральна компетентність.

Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми в галузі образотворчої та освітньої діяльності, які вимагають достатнього інтелектуального потенціалу, а також поглибленого рівня знань та вмінь інноваційного характеру.

Загальні компетентності.

ЗК 3. Здатність працювати в команді, переконувати та впливати на інших учасників колективу; уміння знаходити компромісні рішення й брати на себе відповідальність за їх втілення ;здатність мотивувати людей, ставити цілі, обґрунтовувати методи їх досягнення та рухатися до спільної мети.

ЗК 4. Здатність до письмової та усної комунікації рідною мовою, знання іноземної мови, навички роботи з сучасними інформаційними технологіями.

ЗК 5. Адаптивність, комунікабельність, креативність, толерантність, критичне мислення, наявність стійкого світогляду та наполегливість у досягненні мети; здатність оцінювати та забезпечувати якість професійної діяльності, діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК 6. Здатність до критичного аналізу і оцінки сучасних мистецьких та педагогічних явищ, продукування нових ідей в процесі вирішення практичних завдань, комплексних та інноваційних проблем.

ЗК 7. Готовність на основі самопізнання формувати власний індивідуальний стиль науково-педагогічної та художньо-творчої діяльності та професійного спілкування, здатність до самовдосконалення та самовиховання.

Фахові компетентності.

ФК 1. Здатність використовувати інноваційні педагогічні технології навчання в процесі викладання образотворчих дисциплін; застосовувати засоби викладання, методи, прийоми, відповідно меті та змісту навчання образотворчого мистецтва в закладах загальної середньої і профільної та позашкільної освіти, закладах культури, а також в закладах вищої освіти; здійснювати контроль і оцінювання навчальних досягнень учнів та ЗВО з образотворчого мистецтва.

ФК. 2. Здатність керувати дослідницькою діяльністю учнів і ЗВО у позакласній і позааудиторній роботі; здатність використовувати інформаційні технології у навчанні.

ФК 3. Здатність застосовувати знання про психологічні особливості педагогічної взаємодії учасників освітнього процесу закладів загальної середньої і профільної та позашкільної освіти, закладів культури та закладів вищої освіти в професійній діяльності.

ФК 4. Здатність організувати навчальний процес на засадах особистісно-орієнтованого, діяльнісного та компетентнісного підходів; проектувати та організувати навчальний процес на рівні курсу, розділу, теми, уроку, педагогічної ситуації.

ФК 5. Здатність формувати в учнів і ЗВО уміння користуватися мовою образотворчого мистецтва, виконувати передбачені навчальними програмами завдання.

ФК 6. Здатність використовувати історичний досвід та досягнення сучасної образотворчої освіти у власній педагогічній діяльності.

Програмні результати навчання

ПРН 2. Знання методик викладання образотворчих дисциплін, а також відповідних нормативних актів і документів, що регламентують організацію освітнього процесу у закладах

загальної середньої і профільної та позашкільної освіти, закладах культури та закладах вищої освіти.

ПРН 3. Знання історичних аспектів теорії і практики навчання образотворчого мистецтва в освітній практиці; специфіки роботи з учнями різних вікових категорій у цілісному педагогічному процесі в умовах індивідуалізації і диференціації навчання образотворчому і декоративно-прикладному мистецтву та дизайну.

ПРН 6. Використання знань про психологічні особливості педагогічної взаємодії учасників освітнього процесу закладів загальної середньої і профільної та позашкільної освіти, закладів культури та закладів вищої освіти в професійній діяльності.

ПРН 8. Уміти використовувати у творах декоративно-прикладного мистецтва семантичні, а також композиційні засоби, колористичні, технологічні елементи. Володіти різними техніками та технологіями роботи у відповідних видах мистецтва.

ПРН 9. Уміння здійснювати методичну діяльність з образотворчого мистецтва, застосовувати базові знання з педагогіки та психології, методики викладання фахових дисциплін; проектувати діяльність предметного гуртка, факультативу, створювати елективні курси; виховувати всебічно розвинену особистість.

ПРН 10. Уміння здійснювати відбір методів, форм і засобів навчання, спрямованих на розвиток здібностей учнів та їх виховання.

ПРН 11. Уміння здійснювати моніторинг навчальних досягнень суб'єктів навчання; розробляти різні типи навчальних завдань, відповідних результатам моніторингу.

ПРН 12. Уміння залучати педагогічні технології у навчально-виховний процес; планувати та реалізовувати уроки та навчальні заняття відповідно до обраної технології навчання.

ПРН 13. Уміння підбирати систему завдань для контролю і корекції знань учнів, студентів; здійснювати усний, письмовий та тестовий контроль на заняттях; вести облік результатів контролю знань, умінь та навичок.

5. Організація навчання

Обсяг освітнього компонента

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	
Практичні заняття	
Самостійна робота	180

Ознаки освітнього компонента			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний/вибірковий
3	014 «Середня освіта»	2 (магістратура)	Нормативний

Тематика освітнього компонента

Тема	кількість год.		
	лекції	практичні заняття	сам. роб.
Тема 1. Настановча конференція. Ознайомлення із базою практики, узгодження графіку та змісту роботи практиканта.			3
Тема 2. Вивчення напрямків діяльності кафедри (протоколи засідання кафедри; документи планування і обліку навчального навантаження. Вивчення силабусів навчальних дисциплін, змісту лекцій, практичних і семінарських занять.			5
Тема 3. Ознайомлення з програмами, методичними рекомендаціями та посібниками кафедри, вивчення тематики наукових досліджень, що здійснюються викладачами			10

кафедри.			
Тема 4. Знайомство з академнаставником та закріпленою групою студентів.			5
Тема 5. Відвідування занять з різних навчальних дисциплін, які проводяться викладачами кафедри (не менше 3-х відвідувань).			15
Тема 6. Підготовка конспектів лекції, семінарського та практичного заняття з окремих навчальних дисциплін			20
Тема 7. Підготовка конспекту виховного заходу.			20
Тема 8. Розробити навчально-методичні матеріали з самостійної роботи студентів (завдань для дистанційного навчання) у процесі вивчення конкретної фахової дисципліни (за вибором магістранта).			30
Тема 9. Самостійне проведення занять з навчальної дисципліни (не менше 3-х занять: лекція, семінарське заняття, практичне заняття).			20
Тема 10. Відвідування не менше двох занять проведених іншими практикантами.			30
Тема 11. Підготувати аналіз одного відвіданого магістрантом-практикантом заняття проведеного студентом-колегою.			10
Тема 12. Оформлення звітної документації за результатами виробничої педагогічної практики (четвер, четвертого тижня)			10
Тема 13. Участь у підсумковій конференції (за підсумками проходження практики).			2

6. Система оцінювання освітнього компонента

Загальна система оцінювання освітнього компонента	<p>Вид контролю – залік.</p> <p>Максимальна кількість балів – 100.</p> <p>Оцінювання видів навчальної роботи:</p> <p>Ознайомлення з документацією кафедри – 6 балів; відвідані аудиторні заняття (лекційні, практичні, семінарські) – 9 балів; підготовка конспектів аудиторних занять (три конспекти) – 30 балів; розробка навчально-методичних матеріалів з самостійної роботи студентів (завдань для дистанційного навчання) у процесі вивчення конкретної фахової дисципліни (за вибором магістранта) – 10 балів; підготовка конспекту виховного заходу – 10 балів; проведені магістрантом-практикантом залікові аудиторні заняття (лекційні, практичні, семінарські) – 15 балів; аналіз відвіданого магістрантом-практикантом заняття проведеного студентом-колегою – 10 балів; оформлення документації, звіт – 10 балів.</p>
Вимоги до письмових робіт	<p>Підготовка конспектів аудиторних занять (три конспекти) – 30 балів; розробка навчально-методичних матеріалів з самостійної роботи студентів (завдань для дистанційного навчання) у процесі вивчення конкретної фахової дисципліни (за вибором магістранта) – 10 балів; підготовка конспекту виховного заходу – 10 балів; аналіз відвіданого магістрантом-практикантом заняття проведеного студентом-колегою – 10 балів; оформлення документації,</p>

	звіт – 10 балів.
Практичні заняття	Максимальна оцінка – 100 балів
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання 50 % завдань
Підсумковий контроль	Форма контролю - залік; Форма здачі – комбінована (усна, письмова).

7. Політика освітнього компонента

1. Викладання курсу та взаємодія із здобувачем вищої освіти ґрунтуються на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та науково-педагогічних працівників: Кодекс честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника; Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника; Положення про запобігання академічному плагіату в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника.

Ознайомитися з цими положеннями та документами можна за посиланням

<https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/>

2. Пропуски практичних занять відпрацьовуються. Здобувач вищої освіти зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття відповідно до «Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 309 від 19 травня 2023 р.).

3. Порядок та організація контролю знань здобувачів вищої освіти визначаються «Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» введеного в дію наказом ректора №447 від 24 липня 2015 р.; із внесеними змінами наказом ректора №417 від 03 липня 2023 р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/08/polozenia-pro-osp_7-redaktsia.pdf та «Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 309 від 19 травня 2023 р.) <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/05/otzinnuvannja-uspishnosti.pdf>.

4. Неформальна освіта зараховується згідно «Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf>

8. Рекомендована література

Основна література:

1. Вітвицька С.С. Основи педагогіки вищої школи: Підручник за модульно-рейтинговою системою навчання для студентів магістратури. Київ: Центр навчальної літератури, 2006. 384 с.
2. Головенкін В.П. Педагогіка вищої школи. Київ: КПП ім. Ігоря Сікорського, 2019. 290 с.
3. Гончаренко С.У. Методика як наука. Київ – Хмельницький, 2000. 30 с.
4. Гордон Драйдер, Джаннет Восс. Революція в навчанні / Перекл. з англ. М. Олійник. Львів: Вид-во «Літопис», 2001. 541с.
5. Дичківська І.М.. Інноваційні педагогічні технології: Навч. посібник для студентів вищих навч. закладів. К.: Академвидав, 2004. 334 с.
6. Закон України «Про вищу освіту»//Урядовий кур'єр. 2002. № 16. С.380

7. Кардашов В.М. Теорія і методика викладання образотворчого мистецтва: Навчальний посібник для студентів в вищих навчальних закладах. Київ: Видавничий Дім «Слово», 2007. 296 с.
8. Марцева Л.А. Педагогіка і психологія вищої школи : навч. посіб. Електронні дані. Житомир: Державний університет «Житомирська політехніка», 2022. 150 с.
9. Мистецтво бути викладачем: Практич. посібн. /А. Брінклі, Б. Дантес, С. Флемм, С. Флемінг, Ч. Форсі, Е. Ротшильд / За ред. О. С. Сидоренка. Київ: Навчально-методичний центр «Консорціум із удосконалення менеджмент- освіти в Україні», 2003. 144 с.
10. Навчальний посібник з дисципліни «Педагогіка вищої школи» / Уклад. А.В. Лисенко. Полтава: ПолтНТУ, 2018. 102 с.
11. Нагаєв В.М. Методика викладання у вищій школі: Навчальний посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2007. 232 с.
12. Педагогіка вищої школи [Електронний ресурс] : підручник. КПІ ім. Ігоря Сікорського. 2-ге вид., переробл. і доповн. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. 290 с.

Інформаційні ресурси

1. <https://nmv.pnu.edu.ua/wpcontent/uploads/sites/118/2019/11/%D0%BD%D0%B0%D0%BA%D0%B0%D0%B7-805> .
2. Роз'яснення щодо деяких питань здійснення освітньої діяльності у мистецьких школах.
Дата оновлення: 16.07.2019 URL: http://mincult.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=245499169&cat_id=2449_31905 (дата звернення: 14.07.2021)
3. Національна бібліотека України імені В.В. Вернадського <http://www.nbuv.gov.ua/>
4. Державна науково-педагогічна бібліотека України ім. В. О. Сухомлинського www.dnpb.gov.ua/

Викладач: Тимків Богдан Михайлович,
професор, завідувач кафедри
методики викладання
образотворчого і декоративно-
прикладного мистецтва та дизайну